

الف) دوره استقرار نظام جمهوری اسلامی

۱- فراز و فرود دولت موقت انقلاب:

مهم ترین وظایف:

الف: برگزاری همه پرسی برای تعیین نظام سیاسی کشور

ب: برگزاری انتخابات مجلس خبرگان قانون اساسی

ج: اداره امور کشور با مساعدت و نظارت شورای انقلاب

نتیجه همه پرسی در ۱۲ فروردین اعلام شد، این روز در تقویم به عنوان روز جمهوری اسلامی نام گذاری شد. مجلس خبرگان هم با ۷۲ نماینده در مرداد ۱۳۵۸ تشکیل شد تا کار تدوین قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران را آغاز کند.

در تاریخ ۱۳ آبان ۱۳۵۸ سفارت آمریکا توسط دانشجویان پیرو خط امام تسخیر شد اما مهندس بازرگان که از این اقدام ناخشنود بود، استعفا کرد و اما نیز استعفای وی را پذیرفت. امام نیز این انقلاب را تأیید کرد و آن را انقلاب دوم خواند.

۲- دولت شورای انقلاب: در بهمن ۱۳۵۸ سال انتخابات اولین دوره ریاست جمهوری و یک ماه بعد انتخابات اولین دوره مجلس شورای اسلامی نیز برگزار شد. شورای نگهبان نیز مطابق قانون اساسی در کنار مجلس شکل گرفت.

۳- تشکیل نهادهای انقلابی:

کمیته انقلاب اسلامی یک روز پس از پیروزی انقلاب اسلامی، نخستین نهاد انقلابی بود که تأسیس شد. این کمیته وظیفه حفظ نظم و امنیت و دستگیری سران جنایتکار رژیم پهلوی را برعهده داشت.

سپاه پاسداران انقلاب اسلامی برای صیانت و پاسداری آرمان ها و دستاوردهای انقلاب اسلامی تشکیل شد.

جهاد سازندگی نیز برای ایجاد عمران و آبادانی و رفع فقر و محرومیت به وجود آمد.

کمیته امداد امام خمینی نیز به منظور حمایت از محرومان و مستضعفان جامعه تشکیل شد

نهضت سوادآموزی هم برای ترویج فرهنگ سوادآموزی و کاهش و رفع بی سوادی آغاز به کار کردند.

بنیاد شهید، بنیاد مسکن انقلاب اسلامی و بسیج مستضعفان از دیگر نهادهایی بودند که به فرمان امام تأسیس شدند.

همچنین در مرداد ۱۳۵۸، اولین نماز جمعه در تهران به امامت آیت الله طالقانی برگزار شد.

ب) توطئه ها و تلاش های دشمنان داخلی و خارجی علیه انقلاب

واکنش ها و حرکت های ضد انقلابی ها:

۱- ایجاد آشوب و نا امنی: گروهک های ضد انقلاب با حمایت دشمنان خارجی انقلاب اسلامی در مناطقی مانند کردستان، خوزستان و ترکمن صحرا اقدام به ایجاد فتنه و آشوب کردند.

۲ ترور شخصیت های مؤثر در انقلاب و اعضای شورای انقلاب: کسانی مانند سرلشکر قرنی، آیت الله مطهری، دکتر مفتاح، حاج مهدی عراقی، آیت الله قاضی طباطبایی و حاج تقی طرخانی توسط گروهک فرقان به شهادت رسیدند و آقایان هاشمی رفسنجانی و ربانی شیرازی نیز مجروح شدند

گروه مجاهدین خلق ابتدا در تاریخ ۶ تیر ماه ۱۳۶۰ به جان حضرت آیت الله خامنه ای سوء قصد کردند سپس یک روز بعد مرکز حزب جمهوری اسلامی در تهران را منفجر کردند که در جریان آن ۷۲ تن از مسئولان کشور که آیت الله دکتر بهشتی رئیس قوه قضائیه، چهار تن از وزیران کابینه و بیست و هفت نماینده مجلس شورای اسلامی در میان آنها بودند، به شهادت رسیدند.

در ادامه آیت الله قدوسی دادستان کل کشور و امامان جمعه چندین شهر؛ آیت الله مدنی، آیت الله دستغیب، آیت الله صدوقی و آیت الله اشرفی اصفهانی توسط مجاهدین خلق به شهادت رسیدند.

۳- حمله نظامی آمریکا به ایران:

و در اردیبهشت ۱۳۵۹، آمریکا با طراحی یک عملیات پیچیده نظامی، اقدام به پیاده کردن نیروی نظامی در صحرای طیس کرد. مأموریت این گروه زنده نظامی تسخیر چند مرکز در تهران و بیرون بردن آمریکاییان بازداشتی از ایران بود اما با عنایت خداوند، طوفان شن و کاهش دید خلبانان آمریکایی باعث سقوط چند فروند بالگرد نظامی و کشته شدن تعدادی از نیروهای مهاجم شد. بقیه نیز با به جای گذاشتن اسناد و مدارک مجبور به فرار شدند.

۴- کودتای نوژه :

در تیر ۱۳۵۹ توطئه یک کودتا به منظور سرنگونی نظام جمهوری اسلامی خنثی شد. کودتاچیان، قصد داشتند با هوایما منزل امام در جماران را بمباران کنند و مراکز سپاه پاسداران و کمیته انقلاب اسلامی را از بین ببرند. این توطئه نیز کشف و سران آن دستگیر شدند.

پ) رؤسای جمهور نظام جمهوری اسلامی ایران

در بهمن ۱۳۵۸ انتخابات عمومی برای تعیین اولین رئیس جمهور نظام جمهوری اسلامی برگزار شد و ابوالحسن بنی صدر به ریاست جمهوری رسید. بنی صدر ابتدا از پذیرش محمد علی رجایی برای نخست وزیری امتناع کرد. سپس منافقین نزدیک شد. با شروع جنگ تحمیلی نیز نیروهای سپاه پاسداران را در تنگنای مالی و تسلیحاتی قرار داد و زمینه سقوط خرمشهر را فراهم کرد. این اعمال و رفتار سبب شد تا در خرداد ۱۳۶۰ از فرماندهی کل قوا عزل شود و چند روز بعد نیز با رأی نمایندگان مجلس شورای اسلامی از مقام ریاست جمهوری برکنار گردد.

با خلع بنی صدر، محمد علی رجایی در دومین دوره انتخابات ریاست جمهوری پیروز شد و دکتر محمد جواد باهنر را مأمور تشکیل کابینه کرد. اما دوره ریاست جمهوری رجایی کوتاه بود و ایشان به همراه نخست وزیر انقلابی خود در ۸ شهریور ۱۳۶۰ در محل ساختمان نخست وزیری که به وسیله منافقین منفجر شد، به شهادت رسید و آیت الله مهدوی کنی از سوی مجلس به نخست وزیری انتخاب شد تا در اداره کشور و جنگ وقفه ای به وجود نیاید.

یک ماه بعد از شهادت رجایی و باهنر مردم ایران به پای صندوق های رأی رفتند و حضرت آیت الله سیدعلی خامنه ای را به عنوان سومین رئیس جمهوری نظام جمهوری اسلامی ایران انتخاب کردند. ایشان میرحسین موسوی را برای تصدی منصب نخست وزیری به مجلس شورای اسلامی معرفی کرد.

همچنین دانشگاه ها در مهر ۱۳۶۲ بازگشایی شدند و انتخابات مجلس خبرگان رهبری نیز برگزار گردید.

مجمع تشخیص مصلحت نظام نیز در سال ۱۳۶۶ و به فرمان امام مرکب از مسئولان عالی رتبه کشور و صاحب نظران برجسته به وجود آمد تا در صورت اختلاف میان مجلس شورای اسلامی و شورای نگهبان تصمیم گیری کند.

ت) ارتحال امام (ره) و انتخاب حضرت آیت الله خامنه ای به رهبری

امام (ره) در شامگاه ۱۳ خرداد ۱۳۶۸ بعد از یک دوره بیماری در ۸۷ سالگی دارفانی را وداع کرد و به دیدار حق شتافت. خبر ارتحال امام صبح روز بعد توسط سید احمد خمینی به اطلاع مردم ایران و مسلمانان جهان رسید. بلافاصله بعد از ارتحال امام مجلس خبرگان رهبری حضرت آیت الله خامنه ای به رهبری جمهوری اسلامی انتخاب کرد.